

kezetek tárgyalása után az előadó áttért a teherhordó felületszerkezetek rendszerezésére, majd részletesen ismertette a síkfelületek, a redőzött felületek azon eseteit, ahol a faanyagból készült tartószerkezetek alkalmazása Franciaországban már közismert és könnyen kivitelezhető. Hangsúlyozta, hogy a ragasztott szerkezetek ipari méretű kifejlesztése nagy jövő előtt áll, mert az egyetlen olyan megoldás, amely lehetővé teszi a szerkezetek üzemben történő teljes előregyártását, beleértve azok védelmét is. A gyártási technológia előírásait szigorúan be kell tartani, mert csak így érhető el a szerkezetek jó minősége.

Az előadássorozatot követően a francia szakemberek látogatást tettek az Erdészeti Tudományos Intézetben és a Faipari Kutató Intézetben, majd rövid szakmai kirándulás keretében megtekintették a Pílisi Állami Parkerdőgazdaság területén folyó fakitermelési, anyagmozgatási és beruházási munkákat, továbbá a lepencei fafeldolgozó üzemet. Nagy elismeréssel nyilatkoztak kutató-intézeteinkben folyó tudományos munkáról, a Parkerdőgazdaság sokrétű tevékenységéről és azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a francia erdészeti és faipari napok minden bizonnyal hozzájárultak a két nemzet közötti szakmai kapcsolatok további elmélyítéséhez.

Haják Gyula

634:0.419.9

Agrokémiai központhálózat szervezése

A Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet (Gödöllő) Tudományos Tanácsa folyó év február 25—26-án nyilvános ülést tartott. A plenáris ülésen dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter megnyitóját követően Bányai Zsolt tudományos osztályvezető rövid előadást tartott „Agrokémiai központhálózat kialakításának feltételei és lehetőségei” címmel.

Előadásának bevezetőjében felsorolta azokat az indokokat, amelyek a központhálózat megteremtését szükségessé teszik. Ezek közül leglényegesebbek a következők:

- a mezőgazdaság területén a kemizálásra alkalmazott géppark elavult, korszerűsítése nem kielégítő,
- a kisüzemű, korszerűtlen vegyszerfelhasználás nem gazdaságos, a kezeléssel járó veszteség eléri a 15—30⁰/₀-ot,
- már jelenleg is nagy mennyiségű a műtrágya, illetve a növényvédőszer felhasználás és a közeli években még jelentősen növekedni is fog,
- a környezetvédelem szempontjából nem közömbös, miként tárolják, használgák a különböző vegyi anyagokat, gondoskodnak-e esetenként azok szakszerű megsemmisítéséről.

Mindezek alapján szükségesnek látszik központhálózatot kialakítani, még hozzá a közeli jövőben.

Egy-egy agrokémiai központnak *alapvető feladata* lenne az adott körzet szolgáltató jellegű ellátása, — a műtrágya és védőszer tárolása, gépesített kezelése, a szükséges műtrágyázás vagy növényvédelmi feladatok elvégzése a legkorszerűbb technológiával. Ehhez tartozna a védekezés legmegfelelőbb időpont-

jának meghatározása, a szaktanácsadás, a műveletekkel kapcsolatos pénzügyi teendők végzése. Összességében magasfokú szervezettség lenne a központra jellemző.

Mínthogy a műtrágya kiszórása, a vegyszeres védekezés időnyellegű tevékenység, a rendelkezésre álló korszerű géppark alkalmas lenne egyéb szolgáltatások, többek között: szállítás, talajjavítás stb. ellátására. Egy-egy központ hatósugara több szerv együttes igénye szerint alakítható ki. Optimálisnak látszik, ha egy telephely 10–30 ezer ha kezelését látja el. Kedvező feltételek mellett ez lehet 20–50 ezer ha is. Az átlagos szállítási távolság 10 km körül optimális.

Az agrokémiai központokat *társulások* alapon célszerű kialakítani. Helyüket úgy kell megválasztani, hogy a környezet súlypontjában, de vasúthoz közel essenek, megfelelőek legyenek a terepviszonyok, kielégítő legyen a vízellátás, meg lehessen oldani a szennyvíz elvezetését, semlegesítését és általában meg legyenek a közegészségügyi feltételek. A központnak természetesen fontos tartozékai a különböző tárolóhelyiségek és tartályok, a helikopter-, illetve repülőgép hangár és kifutópálya, gépszín, mosó, keverő berendezés, szociális helyiség stb. A külföldi, elsősorban szlovák tapasztalatok szerint a vegyszertároló színek vázszerkezetére legalkalmasabb a ragasztott faszkelet. A vasváz szerkezetet erős korrózióznak teszik ki a különböző vegyszerek.

Az agrokémiai központok felállítása, elhelyezése tárgyában 19 megyében végeztek tájékoztató felmérést. A regionális terv szerint országosan kb. 240 telephelyre lenne szükség, ez azonban csökkenthető. Célszerű mindenesetre az, hogy a tervezés a közigazgatási határoktól függetlenül készüljön. A terv csak is jelentős állami dotációval oldható meg.

Az előadáson két korreferátum hangzott el. *Dimitrievics György* tudományos munkatárs rámutatott arra, hogy a tervezett központok feladata lenne a vegyszerekkel kapcsolatos tevékenység teljes szolgáltatása. A fejlődés csúcsa az lenne, ha a gazdaságok csak néhány biztonsági gépet tartanának. Növényvédelmi szempontból is üdvözölni kell a központok kialakításának gondolatát.

Dr. Gockler Lajos tud. osztályvezető a központok kialakításával kapcsolatos néhány üzemgazdasági problémát tárt fel. Beruházási helyzetünk ismeretében a házilag kivitelezést tartja megfelelőnek, egyszerű, de korszerű megoldással. Ő is megemlítette, hogy a tároló csarnokok legcélszerűbben ragasztott faszkeletekkel létesíthetők. A jelenleg üzemelő központok kihasználási mutatói évről évre javulnak. Fontos, hogy a technológia teljes legyen, ne hiányozzanak egyes elemek (gépek), mert ez erősen rontja a költségmutatókat. Mobil technológiát kell alkalmazni. A kidolgozott technológiát 3–4 év után mindig korszerűsíteni szükséges. A technológia állandó betartása érdekében tartalék gépek is kellene. A korrózió veszélye igen nagy, az amortizációs kulcsok emiatt igen magasak (pl. szállítószalagnál az általános 6% helyett 33%). Az eddigi számítások szerint a beruházások 2–3 év alatt megtérülnek, ha figyelembe vesszük a jelenlegi igen magas, 15–30%-os veszteséget. Az új rendszer ezt a veszteséget 1–5%-ra tudja csökkenteni. Veszteség beszámítása nélkül a költségmegtérülés 6,3 év.

A közléssel az erdőgazdaságok figyelmét kívánjuk felhívni, hogy időben létesítsenek kapcsolatot és igényük reális felméréssel csatlakozzanak a társulások alapon kialakuló agrokémiai központokhoz. Ez a hálózat fogja a legkorszerűbb technikával és technológiával lehetővé tenni a szükséges időbeni kárelhárítást.

Dr. Pagony Hubert